

SUOMI-KREIKKA
YHDISTYSTEN LIITTO
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΩΝ
ΦΙΝΛΑΝΔΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

ΦΙΛΕΛΛΗΝΑΣ Filellinas

SUOMI-KREIKKA YHDISTYSTEN LIITTO 40 VUOTTA

1/2021 numero 88

Suomi-Kreikka yhdistysten liitto ry

Liittohallitus 2021

Puheenjohtaja: Jukka Heiskanen, Turun Suomi-Kreikka -seura ry., Brahenkatu 18 b A 10, 20100 Turku, puh. 050 573 8040, jukka.heiskanen(at)kolumbus.fi

Varapuheenjohtaja: Yrjö Viinikka, Helsingin Suomi-Kreikka yhdistys ry., Hiekkakivenkuja 3, 01700 Vantaa, puh. 0400 981 698, viinikka(at)utu.fi

Sihtööri: Marita Jurva, Keski-Savon Kreikanystävät ry., puh. 050 3406 720, marita.jurva(at)elisanet.fi

Taloudenhoitaja: Pirjo Koskinen, Porin Suomi-Kreikka yhdistys ry., Sommelontie 39, 28300 Pori, puh. 040 507 6199, pirjo.koskinen25@outlook.com

Tiedottaja ja Filellinas-lehti: Kaija Kivikoski, Helsingin Suomi-Kreikka yhdistys ry, Hiekkakivenkuja 3, 01700 Vantaa, puh. 040 831 3930, kaija.kivikoski(at)kolumbus.fi

Jäsenet

Aili Lamminen, Helsinki
Terttu Rönkkö, Kuopio
Martina Villa, Tampere
Jorma Miinalainen, Hamina
Matti Antila, Pietarsaari

Varajäsenet

Irmeli Lasarenko, Helsinki
Mikko Piironen, Varkaus
Antti Suominen, Turku
Outi Pekkanen-Westman, Kouvola
Mervi Puolanne, Joensuu

Liiton yhteystiedot:

Jukka Heiskanen
Brahenkatu 18b A 10, 20100 Turku
Puh. +358 50 573 8040

Liiton kotisivu: <http://www.skyl.fi>

Liitto Facebookissa: <https://www.facebook.com/SuomiKreikka/>

Liiton tilinumero: 820047-10191423

Liiton säännöt: <http://www.skyl.fi/yhteystiedot-ja-hallitus/liiton-saannot/>

Matkamessut 2020:
Marjut Katoniemi-
Kutsuridis Kreikan
osastolla.

Kuva: Yrjö Viinikka

Sisältö:

Puheenjohtajan kynästä	3
Turun Suomi-Kreikka-seura 45v.	4
Toiminta v. 2020 liitossa ja jäsenyhd.	5
Kreikan tasavallan 200-vuotisjuhla	6-11
Kirjauutuuksia	12
A. Allosen stipendi 2021	13
Liiton toimintasuunnitelma	14

Kansikuva: Glifáda, Attikí ©Mihail Lelikakis

Julkaisija:

SUOMI-KREIKKA
YHDISTYSTEN LIITTO
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΩΝ
ΦΙΛΑΛΑΝΔΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

Toimitus:

Kaija Kivikoski (K.K.)
Yrjö Viinikka (Y.V.)
Matti Kontio (taitto)

Yhteystiedot:

Hiekkakivenkuja 3
01700 Vantaa, Finland
Tel. +358 40 831 3930
kaija.kivikoski(at)kolumbus.fi

Ilmoitushinnat:

1 sivu sopimuksen mukaan
½ sivua 150 €
¼ sivua 100 €

ISSN: 1799-4306

ISSN-L: 1799-4306

Painopaikka:

Painojussit Oy,
Kerava

Puheenjohtajan kynästä

Jukka Heiskanen

Puheenjohtajan kynästä keväturingon ensipilkahdus ei liene kovinkaan monen viikon päässä luukiessasi tätä vuoden ensimmäistä Filellinaslehteämme. Tänä lopulta lumisena talvena odotuksemme ovat korkealla tulevalle keväälle ja koko loppuvuodelle. Vuosi sittenhän loma- ja matkasuunnitelmamme menivät uusiksi tai niistä täytyi suorastaan luopua, kun käytöstavoiltaan suhteellisen tuntematon koronavirus alkoi levittäytyä pandemian aiheuttavaksi sairaudeksi.

Paljon vuodessa on ehtinyt tapahtua. Matkailu, matkustaminen, sosiaalinen kanssakäyminen ja valtioiden hyvinvointi sekä talous ovat joutuneet ennenkokemattomien menetysten ja muutoshasteiden äärelle. Samalla on opittu uutta ja tuiki tärkeää mm. viruksesta, joka on kaiken tämän ikävän takana. Rokotteita on kuitenkin jo saatu tuotantoja ihmiskäyttövaiheeseen ennätyslyhyessä ajassa.

Matkailuala on joutunut/päässyt ideoimaan ja ottamaan käytäntöön uusia tuotteita. Kotimaan matkailu on lisääntynyt varsinkin vuosi- ja koululomien aikaan. Lappiin pääsee "aurinkomatkalle" ja erilaiset elämys- ja toimintamatkat on valjastettu yhä useammin jokamiehen käyttöön. Ei niin paljon huonoa ettei jotain hyvääkin! Kaiken kaikkiaan matkailuala on edelleen pitkään suurien haasteiden edessä selvitäkseen jatkoon perinteisenä tai vieläkin houkuttelevampana elämän- ja vapaa-ajanviettopapana.

Sosiaalinen kanssakäyminen ja ihmisten kokoontuminen yhteen harrastusten merkeissä ja/tai vaikkapa yhdistystoiminnassa on mukautunut uuteen tilanteeseen yllättävän hyvin. Muuttuneessa tilanteessa on auttanut ja auttaa varmaan pandemian loppuun saakka väliaikaisuuden tiedostaminen esim. ystävällisten halaustervehtimisten vaihduttua ehkäpä vuodeksi vilkutukseen tai kyynärpäitten yhteen saattamiseen tervehdittävän kanssa. Toivottavasti pian pääsemme taas tervehtimään ystävällisemmin! Muun muassa kreikkalaisille perinteisistä tervehtimismuodoista luopuminen on jo ajatuksena ollut käsittääkseni vaikea "varotoimi". Eräässä kreetalaisen TV-kanavan lähetyksessä iäkäs haastateltava mies totesi, ettei missään nimessä tervehti yleistyneellä kyynärpäitten kosketuksella, koska se viestii perinteisesti vihamielisyydestä.

Sosiaalinen media ja etäkokoontumiset ovat kokeneet todellisen tulemisensa pandemian aikana. "Turhat" matkustelut ovat vähentyneet elleivät peräti loppuneet, kokouskustannukset ovat laskeneet matkojen ja yöpymisten vähentyessä. Myös myönteiset ympäristövaikutukset ovat ilmeiset lentoliikenteen tyrehtyessä. Näillä kaikilla on varjopuolensa - miljoonat ihmiset ovat menettäneet työpaikkansa ja ovat uusien haasteiden edessä. Maailma muuttuu. Monessakaan asiassa ei ole paluuta ainakaan täysin entiseen. Ottakaamme tämä haasteenakin.

Yksi asia pysynee kuitenkin muuttumattomana tai ehkäpä ottaa harppauksin etenemistä tämän suuren poikkeusolon jälkeen - meidän rakkautemme ja ystävyysomme kreikkalaiseen kulttuuriin, ihmisiin ja luontoon Kreikassa, Kyproksella ja paikoissa, joissa kuulemme kreikan kieltä ja tapaamme kreikkalaisia.

Turun Suomi-Kreikka -seuran 45-vuotisjuhla ruokapatojen ja buzukin äärellä

Taina Saarinen

Kuvat: Jukka Heiskanen

Turun Suomi-Kreikka-seuran 45-vuotisjuhlavuodeksi suunniteltua runsasta ohjelmaa jokakuisine tapahtumineen supistettiin pandemian vuoksi vain muutama.

Pääjuhlasta, syntymäpäivistä, haluttiin pitää kiinni, vaikka sekin suunniteltua pienempänä tilaisuutena. Nelikymmenpäinen juhlaväki kokoontui lokakuun 10. päivänä hyvän ruuan, tanssin, musiikin ja laulun merkeissä Turussa. Turkulaisen jäsenistön lisäksi juhlaan oli saapunut tervetulleita vieraita ainakin Porin Suomi-Kreikka -yhdistyksestä.

Turun hyvää ravintolatarjontaa täydentämään avautui kesällä 2020 kreikkalainen Taverna Afrodite. Oli luontevaa kutsua Afroditen keittiö huolehtimaan seuran juhlatarjoiluista. Omistajapariskunta Hristos Kotsókolos ja Eléni Panagópoulos kantoivat illan tullen tarjolle tuoksuvan musakan, aromikkaan juvétsin ja briámin, kanaa sekä raikkaan horiátikin, jonka kruunasi Afroditen itse Kreikasta maahantuoma feta. Jälkiruokana nautittiin portokalópitaa. Sana paljastaa leivonnaisen maistuvan appelsiineilta.

Klassikko menee jalan alle

Turun lahja kreikkalaiselle musiikille, Kimmo Hyyppä buzukeineen, soitti läpi illan. Ei liene vaikeaa arvata, että hyvin pian lähti tanssiva letka kulkemaan väljästi sijoitettujen pöytien väleissä.

Turkulainen Sisters-kuoro esitti ilmeikkäitä ikivihreitä. Innostus oli molemminpuolista. Kuorolaiset pitivät kreikkalaisesta illasta ja kreikkalaisesta musiikista niin, että lupasivat ottaa ohjelmistoonsa kreikkalaisia lauluja nyt varta vasten opetellun ”O kaimós” -laulun lisäksi.

Kun keittiö oli rauhoittunut, astui myös Eléni Panagópoulos saliin tanssimaan zeibékikon tervehdyksenä kotipuolestaan.

Turun Suomi-Kreikka -Seuran juhlavuosi jatkuu yli kuluvan vuoden pandemiarajoitukset ja turvatoimet huomioon ottaen. Popup -matkatoimiston, Turun työväenopiston kanssa yhdessä järjestettävän luontosarjan, tanssinopetuksen eri muodoissaan, kieli- ja ruokakurssien, kreikkalaisen elokuvan päivien, lukupiirin ja muun toiminnan pariin palataan vuoden 2021 aikana.

Taina Saarinen on freelancetoimittaja ja Turun Suomi-Kreikka -Seuran hallituksen jäsen ja kulttuuripersoona

Toiminta vuonna 2020 liitossa ja jäsenyhdistyksissä

Kaija Kivikoski

Suomi-Kreikka yhdistysten liiton toimintavuosi 2020 alkoi tavanomaisissa merkeissä. Matka 2020 -messut ehdittiin pitää ja liittohallituksen ensimmäinen kokous pidettiin helmikuussa Helsingin Suomi-Kreikka yhdistys ry:n tiloissa koko hallituksen voimin. Tammikuun lopulla Suomeen saatiin ensimmäinen koronavirustapaus.

Maaliskuun puolella koronaviruspandemia aiheutti jo liikkumis- ja kokoontumisrajoituksia. Liittohallitus alkoi miettiä tulevaa. Piti miettiä uudelleen tapahtumien, tapaamisten ja juhlien järjestäminen. Pandemian kestoa ei voinut ennustaa. Liitossa oli jo suunniteltu liiton 40-vuotisjuhla lokakuulle Turun Suomi-Kreikka -Seuran kanssa. Turussa yhdistys täytti viime vuonna 45 vuotta. Liiton juhlit peruttiin jo kesän alkupuolella ja kesän liittohallituksen kokouksessa päätettiin siirtää juhlit viiden vuoden päähän vuoteen 2025, jolloin sitten juhlitaan yhdessä Turun yhdistyksen kanssa sen 50-vuotisjuhla ja vastaavasti liiton 45-vuotisjuhla.

Turun Suomi-Kreikka -seura halusi kuitenkin pitää 10.10.2020 omat 45-vuotisjuhlit Odd Fellows-talon juhlatilassa kokoontumisrajoitusten puitteissa pienemmällä porukalla. Näistä juhlista on oma juttu tässä lehdessä.

Liittohallituksella kiireitä riitti kesälläkin. Kaiken kaikkiaan liittohallitus kokoontui vuonna 2020 5 kertaa: Helsingin kokoontumisen jälkeen pidettiin yksi sähköpostikokous ja kolme verkkokokousta. Liittokokous lokakuussa niin ikään oli verkkokokous MS Teams-alustalla.

Puuhaa liittohallituksella riitti tämän lisäksi liiton kotisivujen päivityksessä ja siihen liittyvissä koulutuksissa. Skyl.fi -sivusto on nyt saavutettavuusvaatimusten mukaisesti päivitetty. Juhla-Filellinas teetti myös kohtuullisesti töitä.

Lähetin liiton jäsenyhdistyksille joulukuussa kyselyn heidän toiminnastaan vuonna 2020. Melkein kaikki yhdistykset vastasivat. Toki kaikilla paikkakunnilla koronaepidemia ei ollut samanlainen ja pääkaupunkiseutua lukuun ottamatta toimintaa pystyttiin järjestämään kokoontumissuosituksia ja

turvatoimia noudattaen ainakin keväällä ennen koronaepidemiaa ja kesällä, kun tilanne oli rauhallisempi. Syyspuolellakin pidettiin jonkin verran kokouksia, paikallisia tapahtumia (kuten terassi-, matkailu-, taverna- ja mökkitapahtumia) ja kokoontumisia, retkiä, näyttelyitä, jäseniltoja, elokuvailtaa, tanssikursseja, kielikurssi ainakin Turussa, kansallispäiväjuhla ym. huomioiden koronarajoitukset, maskisuositukset, käsidesit, turvavälit ja muut tarvittavat toimenpiteet. Tapahtumia kuitenkin jouduttiin perumaan tai siirtämään.

Kuopiossa järjestettiin helmikuussa savolais-kreikkalaiset monotanssit Lakelines-yhtiön Queen R-laivalla ja elokuussa samalla laivalla savolais-kreikkalainen risteily Kallavedellä. Turku järjesti matkamuistonäyttelyn Turun työväenopistolla, Turun pääkirjaston studiossa toimittaja Juha Roiha kertoi kokemuksista vierailustaan Athosvuoren luostariyhteisössä. Tampereella oli lokakuussa jäsenilta, jossa esitelmöijänä oli Stephen Evans. Varkaudessa järjestettiin luostari retki Valamoon ja Lintulaan.

Sääntömääräisiä kokouksia vastausten perusteella pystyttiin järjestämään. Joissain tapauksissa niitä siirrettiin myös myöhemmäksi. Sähköpostikokouksia ja jonkin verran myös verkkokokouksia pidettiin. Digiloikkakin siis jossain määrin onnistui.

Vuodelle 2021 on jäsenyhdistyspaikkakunnilla jo tehty toimintasuunnitelmia, mutta niiden toteutuminen riippuu koronatilanteesta. Kreikan tasavallan 200-vuotistapahtumia on muutamissa yhdistyksissä harkittu. Helsingin Suomi-Kreikka yhdistys on Kreikan suurlähetystön kanssa suunnitellut useampipäiväistä tapahtumaa Helsingissä kevääksi, mutta ajankohta todennäköisesti siirtyy koronaepidemian vuoksi.

Matka 2021 -messut siirrettiin jo viime vuonna toukokuulle. Messutapahtuman toteutus ja sen ajankohta tarkentunee vasta myöhemmin keväällä.

Kreikan tasavallan 200-vuotisjuhla

Stephen Evans, FT

Tarkoitukseni on syventää tietämystä Kreikasta, tämän melko nuoren valtion syntymästä lähtien ja 1960-luvun jälkeen, jolloin syntyi maan massaturismi erityisesti Kreetalla ja Rhodoksella, sekä vuoden 1974 jälkeen, jolloin Kreikasta muotoutui eurooppalainen valtio globaalissa maailmassa. Kreikka on kiehtonut minua nuoresta pojasta lähtien, alun perin sen antiikki- ja myöhemmin moderni kieli, historia ja kulttuuri.

Kaksisataavuotisjuhla, sen komitea, rauniot, olympialaiset

Kreikan tasavallan kaksisataavuotisjuhlaa juhlitaan 25. maaliskuuta 2021 (komitean nettisivu: <https://www.greece2021.gr/en/>). Itsenäisen Kreikan valtion perustaminen merkitsi monille eurooppalaisille antiikin Kreikan uudelleenluomista, ja kreikkalaisille sen ”ylösnousemusta” (Liákos 2010). Kaksisataa vuotta sitten eurooppalaiset halusivat auttaa luomaan uudelleen demokratian ja filosofian syntymämaan. Sen he saivatkin - tosin rutiköyhänä, riidoilla revittynä ja raunioiksi tuhottuna. Viime kädessä itsenäisen modernin Kreikan valtion perustaminen johtui kahdesta päätekijästä: toisaalta kreikkalaisten pitkästä ja verisestä taistelusta itsenäisyytensä puolesta, joka alkoi vuoden 1821 vallankumouksella, sata vuotta ennen Suomen itsenäistymistä (Beaton 2019, 74; Gallant 2001, 9). Toisaalta se syntyi neuvottelujen tuloksena tuon ajan suurvaltojen:

Britannia, Ranska ja Venäjä kanssa. Heinrich Schliemannin ja Arthur Evansin kaivaukset Mykeneen ja Knossoksen arkeologisissa kohteissa 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa inspiroivat antiikin Kreikan olympialaisten elpymistä (Hamilákis 2007). Näistä kohteista ja niiden raunioista tuli merkittäviä, kun Kreikan kansallisen valtion ideologiaa muokattiin 1800-luvulla. Kreikka on kahdesti isännöinyt kesäolympialaisia Ateenassa: vuosina 1896 ja 2004.

Marraskuussa 2019 Kreikan parlamentin puhemies Konstandínos Tasúlas nimitti 31 jäsentä ”Kreikka 2021” -komiteaan, jonka tavoitteena on järjestää Kreikan 200-vuotisjuhla, tuoden esille sen saavutukset, kamppailut ja kärsimykset, samalla korostaen sen potentiaalia (komitean nettisivu). Vaikka tarkoitus oli nostaa esiin vapaussodan sankareita, 1800- ja 1900-luvun kansallisia hyväntekijöitä kuten Varvákis, Benákis, Onássis ja Niárhos, ja mainita useita taiteiden, kirjallisuuden ja tieteenalojen persoonallisuuksia, kuten Jórgos Papanikoláou, Níkos Skalkóttas ja Jánnis Ksenákis. Osa komitean jäsenistä suhtautui viileästi vapaussodan kulkuun sillä seurauksella, että professori María Efthimíu erosi komiteasta toukokuussa 2020. Hän vastusti kollegansa Aristídes Hatzíkisen kirjoituksia, jossa hän mustamaalasi Jánnis Kapodístriasta diktaattoriksi, koska hänen mielestään tämä oli yksi Kreikan suurimmista itsenäisyyden sankareista ja jälleenrakentajia (Antonópoulos 2020).

Hellenismi, kreikkalainen valistus ja muita taustatekijöitä

Vuoden 1776 Yhdysvaltain vapaussota ja vuoden 1789 Ranskan suuri vallankumous loivat mallin, esikuvan ja alkukipinän Kreikan kapinalle osmaneja ja Ali Pashaa vastaan. Ulkomailla asuvat kreikkalaiset (diaspora) kuten Adamándios Koráis (1748–1833) ja Rígas Veléstinlis eli Feréos (n. 1737–1798) levittivät sanoman kreikkalaisesta valistuksesta heittäen näin lisää löylyä kiukaalle. Heidän kirjoituksissaan viljeltiin kreikkalaisuuden eli hellenismin aatetta (Zacharía 2008). Jo vuosisadan ajan osmanien imperiumi oli kärsinyt heikkoudesta ja hajoamisen vaarasta (Clogg 2002, 20).

Filikí Etería

Kreikan vapaussodan suunnitteli ryhmä pienyrittäjiä, joilla oli siteitä vapaamuurareihin ja muihin salaseuroihin. Syyskuussa 1814 Nikolaos Skúfas, Emmánuil Ksánthos ja Athanásios Tsákalov perustivat Filikí Etería (Ystävien seura) salaisena organisaationa Odessassa. Vaikka intellektuellit suunnittelivat ja valmistelivat kapinan, kauppiaat, laivanvarustajat ja ulkomaiset filhelleenit rahoittivat ja levittivät sitä ja viime kädessä talonpojat ja jopa sikopaimenet, sissitaistelijoina, sen toteuttivat. Liike hyödynsi kreikkalaisten ikivanhaa taikauskoa, jonka mukaan uskonveli Venäjä vapauttaisi heidät Turkin tyranniasta (Hatzópoulos 2009, 82–83). Vuoteen 1821 mennessä Filikí Eterialla oli satoja jäseniä Kreikan niemimaalla, enimmäkseen Peloponnesoksella, saarilla ja Konstantinopolissa. Suunnitelma oli herättää kapinahenkeä Balkanilla, Tonavan ruhtinaskunnissa ja sitten Peloponnesoksessa. Yksi kuuluisa jäsen oli Laskarína "Bubulina" Pinótsi, joka käytti suurimman osan omaisuudestaan hänen alaisuudessaan oleville merimiehille ja sotilaille ruokaan ja ammuksiin (Kathimeriní, 2018). Toinen kuuluisa ja rikas sankaritar ja hyväntekijä oli Mantó Mavrojénus, joka käytti kaiken omaisuutensa vapaussodan tarkoituksiin. Hän rohkaisi eurooppalaisia ystäviään antamaan rahaa ja aseita vallankumoukselle (Wikipedia). Samoin lordi Byron lahjoitti 4000 puntaa kapinaliikkeelle. Vallankumouksen johtaja oli prinssi Aléksandros Ipsilántis, Venäjän armeijan kenraalimajuri ja tsaari Aleksanteri I:n avustaja (Hatzís 2019).

Filhelleenit

Aluksi Kreikkaan tuli muista maista avuksi vain yksityisiä seikkailijoita ja Kreikan ihailijoita eli filhelleenejä, kuten lordi Byron ja suomalainen August Myhrberg, joista monilla tosin oli merkittävä rooli taisteluissa (Kaurinkoski 2010, 29; Forsén & Sironen 2019, 96). Filhelleenisen liikkeen vaikutuksesta kuitenkin myös monet valtiot alkoivat lopulta tukea kreikkalaisia, sillä ajateltiin siten voitavan heikentää osmaneja. Vuonna 1827 englantilais-venäläis-ranskalainen laivasto kukistikin osmanivaltakunnan laivaston Navarínon taistelussa (Woodhouse 1998, 47).

Vapaussodan kulkua ja "Pouquevillen myytti"

Tarina Kreikan vapaussodasta on laajasti tunnettu (Tatsópoulos 2011). Vuonna 1821 helmikuun 22. päivänä Ipsilántis käynnisti Kreikan vapaustaistelun ylittämällä joukkoineen Venäjän ja Osmanien valtakunnan välisen rajajoen Prutin. Vaikka Ipsilántiksen joukot lyötiin 19. kesäkuuta Dragatsánissa, ei kapinaa voitu enää pysäyttää. Kuten Boatswain ja Nicolson runollisesti ilmaisevat asian (2010, 204): "Manner-Kreikan vuorenrinteillä ja laaksoissa, saarelta saarelle liekkien lailla leviten puhkesi kiihkomielinen uskonsota, luokkataistelu ja atavistinen kamppailu kilpailevien feodaalierrojen välillä lähes kymmeneksi vuodeksi. Kreikan vallankumous oli alkanut."

Piispa Jermanós julisti muodollisesti vapaustaistelun alkaneeksi Ajía Lávrassa 25. maaliskuuta, joka on samalla Marian ilmestymispäivä, ja täten symbolisesti antoi kirkon siunauksen Kreikan vapaustaisteluun. Kreikan vallankumous kyllä alkoi keväällä 1821, mutta tämä tapahtuma on täysin keksitty tarina, koska piispa Jermanós sekä Kolokotrónis eivät olleet Ajía Lávrassa 25. maaliskuuta. Legendan keksi Ranskan konsuli François Pouqueville, joka kirjoitti vuonna 1824 Kreikan historian (Viktos 2011). Tuolloin alettiin väkivalloin ajaa Peloponnesoksen turkkilaisvähemmistöä alueelta. Huhtikuussa kapinaan liittyivät Hýdran, Spétseen ja Pároksen saaret laivanvarustajineen. Osmanien sulttaani Mahmud II piti kapinointia nimenomaan kristittyjen syynä ja hirtätti Konstantinopolin patriarkan pääsiäispäivänä, vaikka tämä oli kieltänyt kuuluvansa kapinallisiin. Kreikkalaisia alkoi kuitenkin vaivata sisäiset ristiriidat: ulkokreikkalainen sivistyneistö halusi kehittää kapinajohtoa yhtenäisemmäksi ja valtiomiesmäisemmäksi, mutta kleftipäälliköt ja saarten varakkaat kauppiaat suhtautuivat tähän epäluuloisesti.

Elokuussa saatiin vallattua Pýloksen (Navaríno) ja Monemvasián kaupungit. Syksyllä joukot ryhtyivät Trípoliin (Tripolitsá) ja Náfplion valtausyrityksiin. Trípoli kukistui 5. lokakuuta, minkä yhteydessä sattuneessa verilöylyssä Kreikan kapinalliset surmasivat 12000 turkkilaista kaupunkilaista. Tämä aiheutti myöhemmin kostoverilöylyjä osmanien hallussa olevilla kreikkalaisalueilla. Sen sijaan Náfplio piti sitkeästi pintansa kapinallisia vastaan.

Suurvaltojen väliintulo

Lopulta suurvallat sinetöivät Kreikan irtaantumisen Osmanien imperiumista ja Kreikan kuningaskunnan syntyminen. Tämä toteutui suurvaltojen sotilaallisella toiminnalla vuonna 1827 ja poliittis-diplomaattisen työn tuloksena vuonna 1829 ja 1832. Britannian, Venäjän ja Ranskan puuttumista Kreikan vapaussotaan pidetään maailmanhistoriassa ensimmäisenä humanitaarisista syistä toteutettuna aseellisena väliintulona ja se tapahtui ennen uuden humanitaarisen avun käsitteen syntyä (Heraclídes & Diállá 2010). Tämä köyhtynyt, heikko ja alueeltaan melko pieneksi rajattu uusi poliittinen kokonaisuus oli kuitenkin uudenlainen luomus tällä alueella. Se oli moderni kansallisvaltio.

Turkokratian ja Bysantin perintö

Vuonna 1830 Kreikka oli ensimmäinen ottomaanien hallitsema, mutta samalla ortodoksisen kristillisen ortodoksisen piirissä ollut eurooppalainen maa, joka saavutti täyden itsenäisyyden ja myöhemmin vuonna 1981 EU:n jäsenyyden. Yhdistelmänä ortodoksisen kristinuskon ja ottomaanien hallinnon perintö on ainutlaatuinen, mutta siitä syystä suuret historialliset liikkeet, kuten renessanssi, reformaatio, valistus, sekä teollinen vallankumous, jotka niin syvästi vaikuttivat länsi-Eurooppaan, ohittivat pääosin Kreikan. Tämä on johtanut aivan erilaiseen historiallisen kehityksen malliin ja yhteiskuntaan kuin muualla Länsi-Euroopassa. Tämän lisäksi 200 vuoden aikana on yhtä paljon kreikkalaisia asunut muualla kuin Kreikan sisällä. Yhdysvalloissa, Kanadassa, Australiassa ja muuallakin on suuria alkuperältään kreikkalaisia yhdyskuntia. Diasporan kokemus on ollut keskeinen elementti Kreikan ja kreikkalaisen yhteiskunnan kehityksessä. Nämä tekijät antavat erityisen värin maan historiaan, joka on samalla balkanilainen, välimerellinen ja eurooppalainen (Clogg 2002, 5).

Laajennus ja Megáli Idéa (Suuri unelma Kreikan menetettyjen alueiden palautuksesta)

Vuosina 1864–1920 Kreikka onnistui neljä kertaa laajentamaan alueitaan joko taistelujen tai Elefthérios Venizéloksen diplomatian seurauksena, usein Britannian tuella. Nämä aluelisäykset ovat myös jääneet pysyviksi. Kreikan pinta-ala laajeni tänä aikana yli kaksinkertaiseksi, mutta se ei kuitenkaan riittänyt *Megáli Idéan* kannattajien mielestä

Kreikka joutui kuitenkin pian jälleen sotaan Turkkiä vastaan. Tämän sodan se hävisi ja samalla murskautui ”suuri unelma” lopullisesti. Myöhemmin vuonna 1947 Kreikkaan on kuitenkin liitetty vielä vuodesta 1912 lähtien Italian hallinnassa olleet Ródos ja muut Dodekanesian saaret (Wikipedia, muokattuna).

Kreikan sijainti ja luonto ja niiden vaikutus sodankäyntiin

Kreikka on esimerkiksi Norjan tavoin vuoristoinen maa, mikä on aina suosinut sissitaistelijoiden eli kleftien toimintaa, joka jatkui koko ottomaanien hallinnon ajan. Koska maa sijaitsee Euroopan, Aasian ja Afrikan kohtaamispaikassa, kreikkalainen kulttuuri on todella rikas sekoitus eurooppalaisia ja itäisiä elementtejä. Kreikkalaisilla on vaikuttava 13676 km rantaviiva ja 2000 saarta, joista vain 168 on asuttuja, mikä luonnollisesti loi vahvan yhteyden mereen muinaisista ajoista lähtien. Siksi kreikkalaisilla on pitkät perinteet navigoinnissa, laivanrakennuksessa ja merikaupassa, mikä on historiallisesti johtanut yhteyksiin muiden kulttuurien kanssa. Maan naapurimaista, Albaniasta, Pohjois-Makedoniasta ja Bulgariasta osallistui vapaaehtoisia vallankumoukseen. On jopa arvioitu, että 40 % taistelijoista olisi ollut albaaneja, mutta toisaalta jotkut haluavat vähätellä ulkomaalaisten osuutta kapinaan (Beaton 2019, 79, 86 ja 106). Nykyäänkin Kreikassa asuu useita kieli-vähemmistöjä, kuten albaanit, arvaniinit, valakit, romanit, juutalaiset, bulgaarit ja turkkilaiset, joista useimmat puhuvat myös kreikkaa.

Naisten osuus

Naisilla, kuten Laskarína Bubulína ja Mantó Mavro-jénous, oli myös oma roolinsa Kreikan valtion muodostamisessa (Poúlos 2009). Naisten rooli korostui myös sisällissodassa, maailmansodissa ja diktatuurien aikana. Kreikan suurimmissa kaupungeissa, kuten Ateenassa. Naisilla on integroitunut rooli yhteiskunnassa ja yhteisössä, mutta Kreikan maaseudulla elävät edelleen vahvat patriarkaaliset perinteet (Järvinen-Tassopoulos 2007). Toimittaja Kallirói Parrén käynnisti feministisen liikkeen Kreikassa perustamalla vuonna 1887 naisille oman lehden. Vaikka Parrén taisteli naisten oikeuksien puolesta, hän keskittyi enimmäkseen naisten koulutusmahdollisuuksiin ja työllisyyteen eikä äänioikeuden saamiseen.

1900-luvulla astuivat esiin kansainväliselle näytelmälle tärkeinä vaikuttajina María Kállas ja Melína

Merkúri. Pääministeri Kyriákos Mitsotákis nimitti Katerína Sakellaropúlun tammikuussa 2020 presidentiksi, vaikka hän eräiden tietojen mukaan suosi toista ehdokasta, professori María Efthimíota. Toinen tärkeä naisjohtaja on Kreikka 2021-komitean puheenjohtaja Jána Angelopúlu-Daskaláki, joka toimi aikaisemmin puheenjohtajana Kreikan vuonna 2004 järjestämässä olympiakisoissa. Kehitys heijastuu myös kirjallisuuteen: eräs huomionarvoinen piirre vuoden 1974 jälkeisessä kreikkalaisessa fiktiossa on naiskirjailijoiden ennennäkemätön nousu (Lemós & Yannakákis 2015).

Modernin Kreikan kielen ja kulttuurin kehitys

Kreikka on nuori kansa, jolla on joskus kiusallisen pitkä historia ja kulttuuri. Ateenan ja Thessalonikin metrojen rakentamisen aikana tämä oli taakka, kun rakentajat törmäsivät jatkuvasti arkeologisiin löytöihin (Gallant 2001, xi). Kreikassa käydään vuoropuhelua antiikin ja modernin ajan välillä politiikassa, kulttuurissa ja kielessä. Itsenäistynyt Kreikan valtio otti keinotekoisen kielimuodon, katharévusan, viralliseksi kielimuodokseen ja vuosina 1830–1880 se oli hallinnon, sanomalehtien ja koulutuksen kieli.

Katharévusa luotiin Bysantin vanhan kreikan muotoja säilyttäneen kielen ja puhutun kansankielen dimotikín välimuodoksi. Tämän piti osoittaa, että nykykreikkalaiset olivat antiikin kreikkalaisten henkisiä perillisiä. ”Oppimaton kansa” piti saada omaksumaan muinaiskreikka kielekseen. Kahden kielen taistelu eli kielikysymys jatkui koko 1800- ja 1900-luvun, mutta runoilijat, kuten Konstandínos Kaváfis (s. 1863), pystyivät hyödyntämään tätä rikkautta. Vuonna 1888 Jánnis Psiháris kirjoitti dimotikiksi kirjansa *To ταξίδι μου (Minun matkani)* ja oli ensimmäinen, joka ehdotti katharévusan täydellistä hylkäämistä ja korvaamista dimotikílla. Dimotikí virallistettiin lopulta vasta vuonna 1976 (Mackridge 2009).

Ensimmäinen maailmansota ja vuoden 1922 Vähä-Aasian katastrofi räjäyttivät koko Kreikan. Maa muuttui paitsi demografisesti, myös sosiaalisesti, poliittisesti, taloudellisesti ja jopa fyysisesti ulkonäöltään uusissa syntyneissä pikkukaupungeissa. Aivan kuten muukin Eurooppa keksi itsensä uudelleen suuren sodan jälkeen. Tässä tilanteessa Kreikankin nuorten luovuus oli valmis tarttumaan hetkeen 1920- ja 1930-luvuilla. Kuten Jόrgos Theotokás sanoi, ”Aika on kypsä rohkeille tienraivaajille”. Tuolloin Jόrgos Seféris ja Odísseas Elítis aloittivat julkaisemisen.

Myöhemmin samalla vuosisadalla he saivat kumpikin Nobelin kirjallisuuspalkinnon: vuosina 1963 ja 1979. Tähän kunnianosoitukseen heitä auttoi Theodorákiksen säveltämien runojen suosio. Suurin osa sen ajan kreikkalaisista runoilijoista työskenteli innokkaasti Mános Hatzidákiksen ja Míkis Theodorákiksen kanssa: kultturellit tekstit saivat uuden elämän ja merkityksen musiikkieleessä, joka oli tuore, mutta samalla jo ennestään syväle juurtunutta kansanperinnettä vuorilta ja saarilta. 1900-luvulla syntyneitä suosittuja kreikkalaisia musiikkityylejä ovat éntehno (jonka suosituimpia varhaisia esittäjiä oli Theodorákis, (usein yhteistyössä Arja Saijonmaan kanssa), laikó/rebétiko (jonka juuret olivat turkkilaisessa musiikissa) ja tsiftetéli. Kreikkalaisen popmusiikin suurimpiin tähtiin kuuluu Ána VÍssi ja Déspina Vandí, kun taas mm. Jόrgos Daláras and Nána Múshuri edustavat laadukkaampaa éntehnoa (Jokinen 2020). Tavallisia kreikkalaisen musiikin soittimia ovat muun muassa buzuki, viulu, cimbalom, säkkipilli, rummut, luuttu, klarinetti, zurna ja lyyra.

Kreikka on vahvasti sidoksissa taiteeseen muinaisista ajoista lähtien ja runous on yksi näistä taiteen lajeista.

Kreikan velat, lahjonta, pakolaisuus ja USA:n ”world mission”

Kreikka on tähän mennessä jo viisi kertaa julistautunut maksukyvyttömäksi ja jättänyt siis viisi kertaa velat maksamatta: vuosina 1826, 1843, 1860, 1893 ja 1932 pörssiromahduksen jälkeen (Beaton 2019, 376f; Konstandáras 2011). Osittain tämä johtuu rusfétista eli lahjonnasta, joka on ollut maan tapa. Toisen maailmansodan jälkeen Yhdysvallat tuki Marshall-apuna sadoilla miljoonilla dollareilla Kreikan jälleenrakentamista, maataloutta ja teollisuutta (Miller 2009). Tämä oli jatkumo 1800-luvun USA:n ”world mission -toiminnasta”, jossa lähetyssaarnaajat toivat Kreikkaan uskonsa lisäksi maallistuneen amerikkalaisen keskiluokan arvoja (Gazí 2009, 98-99, Nasioutzík 2002, 184-190). Nykyään arviolta kolme tai jopa seitsemän miljoonaa Yhdysvalloissa asuvaa amerikkalaista väittää olevansa kreikkalaisia syntyperää. Tämä suuri, hyvin organisoitu yhteisö kehittää läheisiä poliittisia ja kulttuurisia siteitä Kreikkaan. On esitetty, että rikkaat kreikkalaiset miljardöörit, kuten Philip Niárhos, olisivat voineet pelastaa maansa talouden.

Maailmanlaajuinen finanssikriisi alkoi Yhdysvalloissa vuonna 2007 aiheuttaen Kreikalle konkurssin vuonna 2009. Pelastuspaketti tarvittiin myös vuonna 2011 ja 2015. Monet ovat tänä päivänä sitä mieltä, ettei Kreikka ikinä pysty maksamaan nykyistä velkaansa pois. Tämä synnyttää yhteiskunnassa jatkuvan kriisin, joka vuorostaan heijastuu joka paikassa rehottavaan katutaiteeseen ja ylipäättään kaikkiin taiteisiin omalla tavallaan. Eräs taloutta jatkuvasti rasittava piirre on loputon pakolaisvirta Turkin kautta.

Turistimaa

Kreikassa matkailu on talouden keskeinen osa sen pitkän rannikon, monien saarten ja rantojen vuoksi. Toisaalta lomamaana Kreikka on samankaltainen kuin Italia ja Espanja, toisaalta sillä on aivan omat erityispiirteensä ja kulttuuriperintönsä, kuten rebétika- eli buzúkimusiikki, sirtákitsanssi ja *Zorbas*-henkiset elokuvat. Elokuvan ohjasi Mihális Kakojánnis, ja Míkis Theodorákiksen säveltämästä musiikista tuli klassikko. Elokuva sai kolme Oscaria vuonna 1964 ja monia rennon kreikkalaisen elämäntavan ihailijoita. Kirjan kirjoitti kreetalainen filosofi ja maailman kansalainen Níkos Kazantzákis, joka myös kirjoitti *Odyseian*, sekä elämäkertansa *Tilinteko El Grecolle*.

1950- ja 1960-luvuilla kreikkalainen elokuva koki kulta-ajan. Mihális Kakojánniksen *Stella* (1955) esitettiin Cannesissa. Vuoden 1960 elokuva, *Ei koskaan sunnuntaina*, oli viiden Oscar-palkinnon ehdokas ja sen pääosan esittäjä Melína Merkúri voitti parhaan naispääosan Cannesissa (Beaton 2019, 322). Elokuvanoija Theó Angelópulos taas tunnetaan pitkistä hitaista ostoista ja arkisen Kreikan kuvauksesta 1990-luvusta lähtien. Hän käytti aiheinaan maan historiaa ja kuvaili sen kipupisteitä.

Kreikan nähtävyyksiin kuuluu 18 UNESCO:n kulttuuriperintökohdetta. Näkemisen ja kokemisen arvoisia ovat turisteille tietenkin omaperäiset tavernat ruokineen ja viineineen, kahvilat, festivaalit, lukemattomat kirkot ja museot puhumattakaan suurimpien kaupunkien ja saarten värikkästä yöelämästä. Nämä ovat osoittautuneet hedelmälliseksi maaperäksi romanttisina tapaamispaikkoina (Järvinen-Tassopoulos 2007). Vastakohtana on hiljainen, verkkainen kyläelämä syrjäseudulla (Tuominen-Gialitáki 2020).

Yhteenveto

Filhelleenien näkökulmasta katsottuna oli vuoden 2021 vaihteessa maailmassa neljä pääteemaa: Amerikan vaalit, Brexit, koronaepidemia sekä Kreikan ja Turkin kiristyneet välit. Kuten Beaton huomauttaa, kreikkalaiset ovat usein olleet tienraivaajia Euroopassa. Grexit on jäänyt unohduksiin, mutta tilalle nousi Brexit, joka vastikään toteutui (Beaton 2019, xix). Sekä Amerikan presidentti Biden että Englannin pääministeri Johnson tunnustautuvat filhelleeneiksi ja he varmasti yhtyisivät Shelley'n lausuntoon: ”*Olemme kaikki kreikkalaisia!*” (Tuomi 2020). Toivokaamme, että siitä on Kreikalle hyötyä poliittisessa kädenväännössä Turkin kanssa ja vielä Jánná Angelopúlu-Daskalákin sanoin: ”*Haluamme juhluvuoden pulssin lyövän kaikkialla Kreikassa ja kaikkialla maailmassa, missä löytyy hellenismiä.*” Asia on kerran kiteytynyt näillä sanoilla (Boatswain & Nicolson 2010, 355): ”Tuhansien vuosien ajan Kreikan kansa on elänyt keskenään kilpailevien ja pirstaloituvien järjestelmien kohtauspisteessä, idän ja lännen vedenjakajalla. Se on saanut tuta persialaisten, ortodoksien ja katolisten, kristittyjen ja muslimien, Habsburgien ja Romanovien, kommunistien ja fasistien yhteentörmäykset. Kaiken keskellä Kreikka on pitänyt kiinni omasta erityislaadustaan. Ei ole syytä epäillä, etteikö tämä ylpeä, luova ja kiivasluonteinen kansa jatkaisi olemassaoloaan samaan tapaan, ystäviään raivostuttaen ja vihamiehiään taltuttaen, vielä ainakin tuhannen vuoden ajan.”

Lähdeluettelo:

- Antonópoulos, Paul. <https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=Maria+efthimiou%27s+resignation+from+the+committee>
Greek City Times 26.5.2020
- Beaton, Roderick. *Greece. Biography of a Modern Nation*. Milton Keynes, 2019.
- Beaton, Roderick and Ricks, David (eds.). *The Making of Modern Greece: Nationalism, Romanticism and the Uses of the Past (1797-1896)*. London, 2009.
- Boatswain, Timothy and Nicolson, Colin, suom. Koskinen, Kaisa & Virnes, Sirkka. *Matkaopas historiaan: Kreikka*. Helsinki, 2010.
- Clogg, Richard. *A Concise History of Greece*, 2nd ed. Cambridge, 2002.
- Forsén, Björn ja Sironen, Erkki (toim.). *Kadonnut Kreikka. Suomalaisten matkakuvauksia ennen massaturismia*. Helsinki, 2006.

- Gallant, Thomas. *Modern Greece*. London, 2001.
- Gazí, Éffi, Revisiting religion and nationalism in 19th century Greece, 98-99, in Beaton & Ricks.
- Hamilákis, Yánnis. *The Nation and its Ruins: Antiquity, Archaeology, and National Imagination in Greece*. Oxford, 2007.
- Hatzís, Aristídes, N. A Political History of Greece 1821-1918, verkkootikkeli, Athens, 2018.
- Hatzópoulos, Mários. From resurrection to insurrection: 'sacred' myths, motifs and symbols in the Greek War of Independence, 82-83 in Beaton & Ricks, 2009.
- Heraclídes, Aléxis and Diállá, Áda. Intervention in the Greek War of Independence 1821-1832 in *Humanitarian Intervention in the long history of the nineteenth century. Setting the precedent*. Manchester, 2015.
- Jokinen, Heli. <https://youtube.com/playlist?list=PLuRHVsBROt46DPdrY07GaQsqeGFFn8n3n>
- Järvinen-Tassopoulos, Johanna. *Suomalaisena naisena Kreikassa. Arki, muukalaisuus ja nykyisyys ranskalaisen sosiologian näkökulmasta*. Helsinki/Jyväskylä, 2007.
- Komitean nettisivuja: <https://www.greece2021.gr/en/>
<https://www.onassis.org/news/bicentennial-initiative-1821-2021>
- Konstandáras, Níkos, *A Greek Odyssey and Finance 1821 onwards*. 25.1.2011, <https://www.ekathimerini.com/132726/article/ekathimerini/comment/a-greek-odyssey-1821-2201>
- Lemós, Natásha and Yannakákis, Eleni (Ed.). *Critical Times, Critical Thoughts: Contemporary Greek Writers Discuss Facts and Fiction*. Oxford, 2015.
- Liákos, Antónis. Hellenism and the Making of Modern Greece, Nettisivu 2010.
- Mackridge, Peter. A language in the image of the nation. Modern Greek and some parallel cases, 2009, 177f, in Beaton & Ricks 2009.
- Mackridge, Peter and Yannakákis, Eleni. *Contemporary Greek Fiction in a United Europe. From Local History to the Global Individual*. Oxford, 2004.
- Miller, James Edward. *The United States and the making of Modern Greece: History and Power 1950-1974*. North Carolina, 2009.
- Νασιουτζίκ, Παυλίνα. *Αμερικάνικα οράματα στη Σμύρνη τον 19^ο αιώνα. Η συνάντηση της αγγλοσαξονικής σκέψης με την ελληνική*. Αθήνα, 2002.
- Πούλος, Margaret, *Arms and the Woman: Identity, Just Warriors and Greek Feminism*, New York, 2009.
- Tatsópoulos, Pétros. Dokumentti "1821" <https://www.youtube.com/watch?v=i2gB0SIOL04>
- Tuomi, Timo. *Olemmeko kaikki kreikkalaisia?* Helsinki, 2020.
- Tuominen-Gialitáki, Merja. *Ihana Kreetta – läntinen Hanian alue*. 2020
- Viktos, Kostas, *Neos Kosmos*, 4.3.2011
- Zacharía. Katarína (ed.). *Hellenisms. Culture, identity and ethnicity from antiquity to modernity*, Aldershot, 2008.

Siros: Vamvakaris-museo. Kuva: Yrjö Viinikka

Kirjauutuuksia

Jukka M. Heikkilä. Sisilian prinsessa. Karisto 2021. ISBN 9789511377412.

Sisilian prinsessa kertoo hellenistisen ajan kuningattaresta, jota palvottiin elinaikanaan jumalana. Kirjan päähenkilönä on historiallinen hahmo Lanassa, Agathokleen tytär. Sivuhenkilöitä ovat muun muassa Agathokles, Pyrrhos, Demetrios Piirittäjä ja Antigonos Gonatas. Tapahtumat sijoittuvat vuosiin 311-240 jKr.

Kirjoittajan muita teoksia kustantajan sivulla: <https://www.karisto.fi/sivu/kirjailijat/heikkila-jukka-m->

Sofia Pantouvaki, Peter McNeil (eds.). Performance Costume. New Perspectives and Methods. Bloomsbury Visual Arts 2021.

ISBN 9781350098800.

Lisätietoa kustantajan sivulla: <https://www.bloomsbury.com/uk/performance-costume-9781350098800/>

Jukka Laajarinne. Mykistynyt mies. Aula & CO 2021. ISBN 9789523641303.

E-kirja 9789523641464. Ilmestyy 1.3.2021.

Lisätietoa kustantajan sivuilla: <https://aulakustannus.fi/tuote/mykistynyt-mies/>

Tulossa maaliskuussa myös käänöskirja:

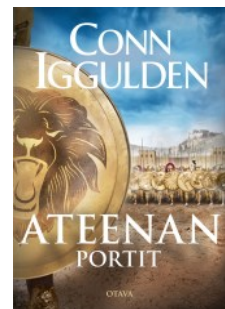
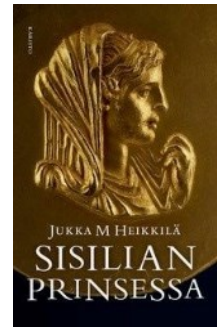
Conn Iggulden. Ateenan portit. Otava 2021. ISBN 9789511386285.

Lisätietoa kustantajan sivulla: <https://otava.fi/kirjat/ateenan-portit>

Nykykreikkaa jokapäiväiseen käyttöön: fraasikirja. Alpha Publications, 2019.

ISBN 9789608215849.

Saatavana Booky.fi-palvelusta tai kustantajalta: <https://alpha-ed.gr/glossikes-ekdoseis>

Santorini.

Kuva: Yrjö Viinikka

Arvo Allosen muistorahaston stipendi

Suomi-Kreikka yhdistysten liiton ensimmäinen puheenjohtaja oli **Arvo Allonen**, joka toimi puheenjohtajana kuusi vuotta.

Suomi-Kreikka yhdistysten liitto ry jakaa vuosittain Arvo Allosen muistoa kantavasta rahastosta stipendejä liiton sääntöjen mukaiseen koulutukseen, tutkimukseen, kursseihin ja opintomatkoihin sekä kreikkalaisen kulttuurin maissa että myös kotimaassa.

Vuoden 2021 stipendin hakeminen

Suomi-Kreikka yhdistysten liitto ry julistaa haettavaksi Arvo Allosen muistorahaston stipendin vuodelle 2021, arvoltaan 1000 €. Stipenditoimikunta voi myös esittää stipendin jakamista useamman hakijan kesken. Arvo Allosen muistorahaston tarkoituksena on jakaa stipendejä liiton sääntöjen mukaiseen koulutukseen, tutkimukseen, kursseihin ja opintomatkoihin sekä kreikkalaisen kulttuurin maissa että kotimaassa.

Liiton tarkoituksena on toimia jäsenyhdistyksiensä yhdyssiteenä ja lisätä Kreikan maan ja kansan tuntemusta sekä levittää tietoa antiikin ja tämän päivän Kreikan sivistyksestä, historiasta ja yhteiskunnasta. Rahaston sääntöjen mukaan stipendin hakeminen on mahdollista kaikille Kreikan kulttuurista kiinnostuneille. Hakijalta ei edellytetä Suomi-Kreikka yhdistysten liitto ry:n jäsenyhdistyksen jäsenyyttä.

Vapamuotoiset hakemukset, joista käyvät ilmi hakijan taustatiedot (CV mukaan lukien) sekä stipendin tarkka käyttötarkoitus ja -aika, tulee toimittaa 30.6.2021 mennessä osoitteella: Kaija Kivikoski, Hiekkakivenkuja 3, 01700 Vantaa Kuoreen lisäksi merkintä: "Arvo Allosen muistorahaston stipendi".

Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Stipenditoimikunta tekee hakemusten perusteella liittohallitukselle esityksen stipendin saajasta tai saajista. Stipendin saajan vahvistaa Suomi-Kreikka yhdistysten liitto ry:n liittohallitus syyskokouksessaan syys-lokakuussa 2021.

Asiaa koskevat tiedustelut: Kaija Kivikoski, sähköposti: kaija.kivikoski(at)kolumbus.fi

Vuoden 2020 stipendin saaja

Maisterivaiheen oikeustieteen opiskelija **Markus Caravitis** jatkokielikursseille osallistumiseen Kreikassa. Alkeiskurssin hän suoritti alkuvuodesta 2020 Ateenan yliopistossa ja koronapandemian vuoksi opetuksen siirryttyä verkkoon hän suoritti sen loppuun Suomessa. Kreikkaan suuntautuvan matkan toteutus on suunniteltu vuodelle 2021.

Käynti Arvo Allosen haudalla Tuuloksessa kesällä 2020. Kuva: Yrjö Viinikka

Liiton toimintasuunnitelma vuodelle 2021

Suomi-Kreikka yhdistysten liitto ry

- järjestää joko keväällä tai syksyllä pääjuhlan Kreikan 200-vuotisen itsenäisyyden merkeissä. Juhlavuonna pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään kreikkalaiseen kulttuuriin liittyviä näyttely-, elokuva- ja muita tapahtumia, tukea maittemme välistä kulttuurivaihtoa avustaen mm. esitelmöitsijöiden, tanssinopettajien ja muusikoiden matkakuluissa.
- Maaliskuussa 2021 on suunniteltu Helsingissä Kreikan suurlähetystön järjestämä kulttuuriviikko yhdessä Helsingin Suomi-Kreikka yhdistyksen kanssa. Tapahtuma saatetaan koronaepidemian vuoksi siirtää myöhempään ajankohtaan.
- osallistuu Matka 2021- messuille toukokuussa, jos messut silloin pystytään järjestämään. Kreikka on messujen partnerimaa vuonna 2021.
- tukee jäsenyhdistyksiensä järjestämiä kreikkalaiseen kulttuuriin liittyviä tapahtumia.
- tukee kesäkuussa 2021 kahden kreikkalaisen nykytaidelijan näyttelyä yhteistyössä Tampereen Suomi-Kreikka yhdistyksen kanssa paikassa Galleria Nykyaika, Tampere.
- julkaisee Filellinas-jäsenlehteä 2 numeroa vuonna 2021 sekä painettuna että verkkolehtenä.

Koronaepidemian vuoksi tilaisuuksia todennäköisesti joudutaan siirtämään myöhäisempään ajankohtaan. Liitto tiedottaa niistä Facebook-seinällään ja liiton kotisivuilla (skyl.fi).

Liittohallituksen kokouksen keskeiset päätökset 13.2.2021

- Filellinas-lehteä julkaistaan 2 numeroa vuonna 2021.
- Jäsenyhdistysten jäsenmäärä pudonnut hieman vuonna 2020. Mietitään keinoja jäsenmäärien kasvattamiseksi vuonna 2021.
- Helsingissä maaliskuulle suunniteltu 200-vuotisjuhlaviikko siirtyy syys-lokakuulle. Järjestäjinä ovat Kreikan suurlähetystö ja Helsingin Suomi-Kreikka yhdistys ry. Siitä tiedotetaan Helsingin yhdistyksen ja liiton kotisivuilla: <http://skyl.fi/tapahtumat/> ja Facebook-sivulla. Helsingissä Espan lavalla mahdollisesti järjestetään tanssiesitys kesällä. Muilla paikkakunnilla järjestetään juhluvuoden tapahtumia mahdollisuuksien mukaan. Liitto tukee niitäkin mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan.
- Liitto tukee Tampereella järjestettävää näyttelyä: Ilias Sipsas ja Apollon Glykas: Syzygy – Spatial cuts and merging orbits. Aika: 5.6.–5.7.2021 Galleria Nykyaika, Kauppakatu 14. Valokuvamuseo Nykyajan sivut: <http://valokuvakeskusnykyaika.fi/>.
- Seuraava liittohallituksen kokous on la 24.4.2021 ja liittokokous syys-lokakuussa.

Symi. Kuva: Matti Kontio

Liiton jäsenyhdistysten yhteystiedot:

SUOMI-KREIKKA
YHDISTYSTEN LIITTO
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΩΝ
ΦΙΝΛΑΝΔΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

Jos yhdistyksellä ei ole omaa kotisivua, mainitaan yhteyshenkilön sähköpostiosoite tai puhelinnumero.

Helsingin Suomi-Kreikka yhdistys ry.

<http://www.helsinginsuomikreikkayhdistys.fi/>

Joensuun Kreikan ystävät ry.

[katripalpa \(at\) gmail.com](mailto:katripalpa(at)gmail.com)

Kaakkois-Suomen Kreikanystävät ry.

<http://kaakkoissuomenkreikka.net/>

Karelia-Kreikka Lappeenranta ry.

[eila1lindqvist \(at\) gmail.com](mailto:eila1lindqvist(at)gmail.com)

Keski-Savon Kreikanystävät ry.

<http://savonkreikka.com/>

Kouvolan seudun Suomi-Kreikka yhdistys ry.

<http://www.kouvolankreikka.fi/>

Kreikan Ystävät r.y. Kuopio

<http://www.kreikanystavat.fi/>

Meltemia-Kreikan kulttuurin harrastajat ry.

<https://www.facebook.com/groups/meltemia>

Napapiirin Kreikan ystävät ry.

<https://www.facebook.com/groups/185719068504245>

Pietarsaaren Kreikan ystävät ry.

<http://www.pietarsaarenkreikanystavat.fi/>

Porin Suomi-Kreikka yhdistys ry.

<http://porinkreikka.com/>

Rauman Seudun Suomi-Kreikkayhdistys ry.

[hanakol \(at\) dnainternet.net](mailto:hanakol(at)dnainternet.net)

Tampereen Suomi-Kreikka yhdistys ry.

<http://www.tresuomikreikka.net/>

Turun Suomi-Kreikka-Seura ry.

<https://www.facebook.com/Turunsuomikreikkaseura>

HYVÄN PALVELUN PAINOTALO

kaikki painotuotteesi

mainokset, esitteet, hinnastot, lehdet,
lomakkeet, käyntikortit ja paljon muuta

suunnittelusta toteutukseen

saat painotyösi kaikki vaiheet tarpeesi mukaan,
myös postituksen ja väliaikaisvarastoinnin

nopeasti ja luotettavasti

aikataulut pitävät ja toimitukset sujuvat
sovitun mukaisesti

hyvän palvelun painotalosta

hyvää ja ammattitaitoista palvelua
jo yli 50 vuoden kokemuksella

Käytämme
luontoystävällisiä
menetelmiä

Painojussit

Terästie 26 • 04220 Kerava
puh. (09) 274 4240 • info@painojussit.fi

www.painojussit.fi